

Pranešimas apie asmenų, sulaikytų už su terorizmu susijusius nusikaltimus, teises

Čia pateikiama svarbi informacija apie jūsų teises pagal Škotijos įstatymus ir Europos žmogaus teisių konvenciją, kai esate sulaikyti policijos nuovados areštinėje. Šiame dokumente rašoma apie pagrindines jūsų, kaip sulaikytojo, teises. Šis dokumentas nėra teisinė konsultacija ir jame nenurodomos visos jūsų teisės. Turite kreiptis dėl savo nepriklausomo teisininko konsultacijos.

Kuo skubiau perskaitykite šią informaciją. Jums bus lengviau priimti sprendimus, kol esate policijos nuovadoje. Paprašykite policininkų paaiškinti viską, kas jums šiame dokumente nesuprantama, arba duoti supaprastintą egzempliorių ar jo vertimą.

Įsidėmėkite savo teises:

- 1. Turite teisę žinoti, kodėl esate laikomi policijos areštinėje.**
- 2. Turite teisę žinoti, kuo, policijos nuomone, nusikaltote.**
- 3. Turite teisę, kad jūsų advokatui būtų pranešta apie jūsų buvimą policijos areštinėje. Tai nemokama.**
- 4. Turite teisę, kad kokiam nors kitam asmeniui būtų pranešta apie jūsų buvimą policijos areštinėje. Pavyzdžiui, tai gali būti šeimos narys, globėjas ar draugas.**
- 5. Turite teisę tylėti. Jums nebūtina atsakyti į visus policininkų užduodamus klausimus. BET privalote nurodyti savo vardą bei pavardę, adresą, gimimo datą, gimimo vietą ir pilietybę.**
- 6. Turite teisę nedelsiant asmeniškai pasitarti su advokatu prieš atsakinėjant į policininkų pateikiamus klausimus. Taip pat, bet kada galite pasitarti su advokatu, kai policininkai jus apklausia.**
- 7. Jeigu jums mažiau nei 16 ar 18 metų ir jums taikytina būtinoji priežiūra, dar turite teisę, kad policijos nuovadoje jus lankytų tėvai ar globėjai.**
- 8. Turite teisę į skubią medicinos pagalbą.**

Jūsų teisės

Atkreipkite dėmesį: Išimtiniais atvejais policija turi teisę apriboti arba neleisti pasinaudoti kai kuriomis iš šių teisių. Pavyzdžiui, jeigu policijos pareigūnai mano, jog jiems būtina jus apklausti, kad nebūtų žalojamas kitas žmogus. **Tai neapima jūsų teisės tylėti.**

1. Informacija policijos areštinėje laikomiems asmenims

- **Teisė tylėti**

Jums nebūtina atsakyti į jokių policijos pareigūnų užduodamus klausimus apie tai, ką, jų manymu, jūs padarėte.

Viskas, ką pasakysite, bus užrašoma arba įrašoma, ir gali būti panaudojama kaip įkaltis nagrinėjant bylą, jeigu jūsų byla bus perduota teismui.

Policijos pareigūnams privalote pasakyti savo vardą bei pavardę, adresą, gimimo datą, gimimo vietą ir pilietybę, jeigu jūsų to klausia.

- **Kaip pranešti advokatui, kad esate policijos nuovadoje**

Galite paprašyti, kad policijos pareigūnai praneštų jūsų advokatui apie jūsų buvimą policijos areštinėje. Tai gali būti jūsų asmeninis advokatas arba, jeigu jo neturite, iškviečiamasis advokatas. Policijos pareigūnai pasirūpins, kad kuo skubiau būtų susisiepta su advokatu. Tai nemokama.

- **Kaip pranešti kitiems asmenims, kad esate policijos nuovadoje**

Galite paprašyti, kad policijos pareigūnai praneštų jūsų nurodytiems asmenims apie jūsų buvimą policijos areštinėje. Tai gali būti kas nors iš jūsų šeimos narių, jūsų partneris, globėjas, draugas ar kitas jums pažįstamas asmuo. Su nurodytu asmeniu bus kiek įmanoma skubiau susisiepta.

Jeigu jums dar nėra 16 metų (ar 18 metų ir jums taikytina būtinoji priežiūra):

- Policijos pareigūnai privalo mėginti informuoti jūsų tėvus ar globėjus, kad patekote į policijos nuovadą.
- Jūsų tėvai ar globėjai gali ateiti į policijos nuovadą ir jums padėti.

- **Kaip į pagalbą išsikviesti vertėją žodžiu**

Jeigu nekalbate arba nesuprantate angliškai, policija jums į pagalbą iškvies asmenį, kalbantį jūsų kalba (vertėją žodžiu). Tai nemokama. Svarbu, kad suprastumėte, kas jums sakoma policijos nuovadoje.

Jeigu turite klausos sutrikimų arba negalite aiškiai bendrauti, policijos pareigūnai jums į pagalbą iškvies tai sugebantį asmenį. Tai gali būti gestų kalbos vertėjas arba kitas atitinkamas specialistas. Tai nemokama.

- **Jeigu jūs ne Britanijos pilietis**

Jeigu esate ne britas, galite prašyti, kad policijos pareigūnai susisiektų su Aukštuoju Komisariatu, ambasada ar konsulatu ir praneštų, kad ir kodėl patekote į policijos patekote į policijos nuovadą. Jie gali asmeniškai jus aplankyti ir iškviesi jums advokatą.

- **Kas atsitinka, jeigu esate kaltinamas arba pristatytas į areštinę pagal išduotą orderį?**

Jeigu jums inkriminuojamas nusikaltimas, galite būti paleisti iš areštinės arba galite būti laikomas policijos nuovadoje ir perduotas teismui kitą darbo dieną. Arba galite būti paleidžiamas, jeigu sutiksate atvykti į teismą paskirtu laiku.

- **Prieiga prie dokumentų**

Jums arba jūsų advokatui bus leista susipažinti su įrodymais tuo atveju, jeigu jūsų byla bus perduota teismui. Taip jūs arba jūsų advokatas galės pasirengti jūsų gynybai.

Turite teisę gauti atitinkamos informacijos vertimą, jeigu nesuprantate angliškai.

- **Jeigu sergate arba esate sužeistas**

Policijos pareigūnai pasiteiraus apie jūsų sveikatą ir gerovę. Jie gali paprašyti, kad jus apžiūrėtų medikas. Tai padės užtikrinti tinkamą jūsų priežiūrą būnant areštinėje. Jeigu jaučiate būtinybę, kad jus apžiūrėtų medikas, praneškite apie tai policijos pareigūnams. Jeigu susirgtumėte, jums bus suteikta medicinos pagalba.

- **Maistas ir gėrimai**

Vandens gausite, kai tik jo paprašysite. Jeigu areštinėje praleisite ilgiau nei keturias valandas, jums bus pasiūlyta maisto. Jeigu jūs būtina speciali dieta ar esate saistomi religinių apribojimų tam tikriems maisto produktams, apie tai kuo anksčiau praneškite policijos pareigūnams.

Jeigu jums reikalinga papildoma pagalba (atkreipkite dėmesį, kad ši informacija taikoma tik aptarnavimui ir nelaikoma jūsų teisėmis):

Jums gali prireikti pagalbos norint suprasti, kas vyksta patekus į policijos nuovadą. Šią pagalbą jums gali suteikti pagalbininkas, vadinamas adekvачiu saugusiuoju. Jis jums gali būti priskirtas, jeigu turite psichikos sutrikimų ar mokymosi sunkumų. **Jeigu manote, kad jums reikalinga tokia pagalba, kreipkitės į policijos pareigūną.**

Jeigu policijos pareigūnų nuomone, jums reikia adekvataus suaugusiojo pagalbos, jie jį paskirs, net jums neprašant.

2. Informacija asmenims, kurie bus apklausiami policijos pareigūnų

• Kaip į pagalbą išsikviesti advokatą

- Pasakykite policijos pareigūnui, jeigu norite pasitarti su advokatu. Policijos pareigūnai pasirūpins kuo skubiau susisiekti su advokatu.
- Advokatas jums pasakys, ar galės jus konsultuoti nemokamai ir ar už konsultacijas teks mokėti. Jeigu konsultacijos mokamos, jis paaiškins kiek ir kaip galėsite sumokėti. Policija neapmoka jūsų advokato paslaugų ir nekalba apie tai, kaip mokama advokatui.
- Paprastai policijos pareigūnams leidžiama užduoti jums klausimus nedalyvaujant advokatui, net jeigu jūs jo ir reikalavote, kad jis būtų toje pačioje patalpoje.
- Kartais policijos pareigūnai turi apklausti nedelsiant, dar prieš jums konsultuojantis su advokatu.
- Advokato konsultacija dar nereiškia, kad jūs įvykdėte kokį nors nusikaltimą.
- Bet kada galite pakeisti savo nuomonę dėl konsultacijos su advokatu. Kuo skubiau praneškite policijos pareigūnams, kad jie susisiektų su jūsų advokatu.
- Advokatas turi ginti jūsų teises ir konsultuoti įstatymų klausimais.
- Galite rinktis pažįstamą advokatą arba iškviečiamąjį advokatą. Advokatas yra nepriklausomas asmuo ir nedirba policijai.
- Jeigu leidžia vyresnysis policijos pareigūnas, konsultacijos su advokatu metu gali dalyvauti uniformuotasis inspektorius.
- Leidžiama su advokatu konsultuotis asmeniškai.
- Galite prašyti, kad advokatas dalyvautų, kai pareigūnai jus apklausia.
- Jeigu advokatas neatvyksta į policijos nuovadą žadėtu laiku arba jums reikia dar kartą pasitarti su advokatu, kreipkitės į policijos pareigūną, kad šis su juo ar ja dar kartą susisiektų.

- **Kiek ilgai galite būti sulaikytas apklausai?**

Policija gali jus sulaikyti apklausai 48 valandoms nepateikdama kaltinimo. Todėl vyresnysis policijos pareigūnas turi nuolat peržiūrėti jūsų bylą ir pasitikrinti, ar vis dar galite būti sulaikytas. Tai vadinama peržiūra. Jus gali sulaikyti ne ilgiau kaip 48 valandoms, jeigu teismas tai leidžia. Teismas gali pratęsti sulaikymo laiką nepateikdamas kaltinimų, bet ne ilgiau kaip 14 dienų nuo jūsų arešto. Tokiomis aplinkybėmis jums privalo pateikti:

- Rašytinį dokumentą, kad buvo pateiktas prašymas pratęsti jūsų sulaikymo terminą;
- Prašymo pateikimo laiką;
- Laiką, kad prašymas buvo nagrinėtas teisme ir
- Papildomo sulaikymo būtinybės priežastį (-is).

Jūs (ir jūsų teisinis atstovas) turite būti informuojami kas kartą, kai tik pateikiamas toks prašymas pratęsti arba papildomai pratęsti jūsų sulaikymą.

Jūs ir jūsų advokatas turite teisę išreikšti savo nuomonę apie tokį sprendimą, nebent to neleidžia jūsų būklė. Šiuo klausimu jums gali patarti advokatas.

Nepriklausomi areštinės lankytojai

Policijos nuovadose gali lankytis bendruomenės nariai. Jie veikia savanoriškai ir yra vadinami nepriklausomais areštinės lankytojais – jų tikslas įsitikinti, ar tinkamai elgiamasi su sulaikytaisiais asmenimis ir ar nepažeidžiamos jų teisės.

Jūs neturite teisės susitikti su nepriklausomu areštinės lankytoju arba prašyti, kad jus aplankytų, tačiau lankytojas gali prašyti susitikimo su jumis. Jeigu jums būnant areštinėje jus aplanko nepriklausomas areštinės lankytojas, tai jis veiks nepriklausomai nuo policijos, siekdamas patikrinti, ar saugomos jūsų teisės ir gerovė. Ar bendrauti su juo, galite spręsti savo nuožiūra.